

خبرنگار: هدف از سفر وزیر نفت ایران به چین چه بود؟

سفیر: دو کشور ایران و چین در دو سوی آسیا از نظر اقتصادی مکمل یکدیگر هستند. کشور چین روز به روز نیاز بیشتری به مصرف انرژی دارد ایران نیز به نوبه خود یکی از بزرگترین تولید کنندگان نفت و گاز است. سفر آقای زنگنه برای تفاهم بلند مدت دو کشور در زمینه نفت و گاز و صنایع مرتبط با آن بود. از نظر دو طرف، امنیت انرژی و امنیت تولید و عرضه آن بسیار مهم است. امنیت تولید و عرضه نفت و گاز در آینده تا حد زیادی در گرو همکاری‌های راهبردی ایران و چین است.

همچنین چین برای توسعه خود نیاز به انرژی تمیز دارد. و این انرژی تمیز تا حد زیادی در گرو مصرف گاز است که ایران یکی از بزرگترین تولید کنندگان آن است. لذا وزیر نفت ایران برای تفاهم بلند مدت و استراتژیک در این خصوص به چین آمده بودند. من پیش از این هم در فرصت‌های مختلف با رسانه‌های جمعی چین این نوید را داده بودم که سال 2004 سال همکاری‌های طلایی ایران و چین است و این امر با امضای تفاهم‌نامه مهم همکاری‌های انرژی، بین دو دولت انجام شد. در سند تفاهم دو دولت موارد مهمی از جمله موارد ذیل شده است:

- همکاری بلند مدت ایران و چین در زمینه نفت و گاز، بدین معنی که همکاری‌های دو طرف 25 تا 30 ساله باشد و جریان واردات نفت ایران به چین و خرید نفت توسط چین از ایران به صورت بلند مدت تضمین گردید.
در اختیار ایران بگذارد. و این صادرات از یکی دو سال آینده آغاز و LNG- چین سالانه بازاری به وسعت ده میلیون تن برای گاز تا 25 سال ادامه خواهد داشت.

- دو طرف تفاهم کردند که سرمایه‌گذاری‌های لازم برای ایجاد پایانه‌ها و تاسیسات و کشتی‌های انتقال این گاز را انجام دهند.
همچنین دو دولت حمایت خود را از شرکت‌های نفتی ایران و چین برای سرمایه‌گذاری در توسعه میدان نفتی ایران اعلام کردند و موافقت‌نامه‌ای امضا شد که توسعه یکی از میدان نفتی ایران به نام یادآوران به شرکت سایین اوپیک داده شود. این میدان نفتی، یکی از واگذار می‌شود. Sinopec بزرگترین و مهم‌ترین میدان نفتی ایران است که به شرکت چینی این میدان نفتی ظرفیت تولید روزانه 300 هزار بشکه نفت را دارد و به سایین اوپیک به عنوان اپراتور واگذار می‌شود و طرف ایرانی نیز در بخشی از توسعه این میدان با طرف چینی سهیم است.

- از دیگر محورهای تفاهم بین دو طرف، همکاری‌های آموزشی، همکاری در زمینه پتروشیمی، همکاری در زمینه توسعه میدان برای توسعه میدان نفتی جفیر و میدان نفتی مسجد سلیمان توافق CNPC گازی و تاسیس پالایشگاه بود که در این زمینه‌ها با شرکت شد. البته این میدان نسبت به میدان نفتی یادآوران از اندازه و مقیاس کمتری برخوردار هستند. همچنین طرف ماه‌های آینده بین و سایینوکم قراردادهای مهمی به امضاء خواهد رسید. CNPC شرکت‌های نفتی ایران و شرکت
- محور دیگر تفاهم‌نامه، همکاری در زمینه پتروشیمی بود. چین و ایران بطور اصولی پذیرفتند که سرمایه‌گذاری مشترک در زمینه پتروشیمی با یکدیگر داشته باشند. چرا که تولید محصولات پتروشیمی در ایران بسیار مقرون به صرفه و ارزان می‌باشد و بزودی همکاری‌های دو کشور و گفتگوهای فنی در این زمینه آغاز می‌شود.
برای تاسیس یک پالایشگاه مایعات Citic- تفاهم و سند بعدی که امضاء شد، میان یکی از شرکت‌های خصوصی ایرانی و شرکت گازی بود که به نوبه خود پروژه‌های عظیم محسوب می‌شود.
بنابراین ما فکر می‌کنیم که یک قدم بسیار بزرگی در زمینه همکاری‌های انرژی میان دو کشور برداشته شد. ما این گام را گام طلایی همکاری‌های ایران و چین در بخش انرژی می‌دانیم.

خبرنگار: شما فرمودید ایران به چین سالانه 10 میلیون تن گاز صادر خواهد کرد، آیا این صرفاً یک ابراز تمایل از سوی طرفین است و یا اینکه قراردادی امضاء شده است؟

فراهم شود و سپس در زمینه اکتشاف و تامین آن اقدام گردد. LNG سفیر: بررسی و سرمایه‌گذاری در گاز، ابتدا باید بازار ایران؛ چین، هند، کره جنوبی، ژاپن، تایلند، اروپا و آمریکا می‌باشند. بنابراین دو طرف باید اقدام به LNG بزرگترین مشتریان سرمایه‌گذاری کرده، قراردادهای اجرایی را آماده نمایند. و شروع صادرات از سال 2007 صورت خواهد گرفت.

خبرنگار: حجم این سرمایه‌گذاری چه میزان است؟

سفیر: به طور کلی حدود 3 تا 3/5 میلیارد دلار حجم این سرمایه‌گذاری خواهد بود و ساخت هر کشتی برای حمل این مایعات نیاز

به حدود 200 میلیون دلار سرمایه گذاری دارد. مجموعاً به حدود 10 کشتی برای حمل و نقل این حجم از مایعات گازی در سال نیاز است، که می‌شود بصورت سرمایه‌گذاری مشترک از سوی شرکت‌های چینی و سایر طرف‌های خارجی انجام شود.

در تهران نقش داشتند، آیا دیگر شرکت‌ها نیز (BOAO و ساین اوپک در اجلاس بوانو (CNPC) خبرنگار: با توجه به این که شرکت سهمی خواهند داشت؟

همکاری‌های خود را شروع CNPC و (Sinopec، ساین اوپک ((Sinochem سفیر: در حال حاضر ما با شرکت‌های ساینوکم) هم CNG و LPC کرده‌ایم. همچنین ما مذاکرات و گفتگوهای خوبی با شرکت نفتی «جوخای جن رونگ» داریم و در خصوص با شرکت فلات قاره چین در زمینه سرمایه‌گذاری در پارس جنوبی با CNOOC مذاکراتی انجام شده است. همچنین قرار است شرکت‌های ایرانی همکاری داشته باشد.

خبرنگار: شما اشاره کردید که قرار داد بین شرکت ملی نفت ایران و ساین اوپک به صورت بای بک می باشد. مدت آن چقدر است و جزئیات خاص آن چیست؟

سفیر: معمولاً برگشت این سرمایه بین 10 تا 15 سال است. یعنی میدان در اختیار ساین اوپک قرار داده می‌شود و ساین اوپک نفت اکتشافی را برداشت و هزینه خود را از طریق فروش آن بر می‌دارد، تا زمانی که سرمایه‌گذاری انجام شده تسویه شود و بعد از آن، میدان نفتی در اختیار ایران قرار می‌گیرد و ساین اوپک می‌تواند در صورت تمایل در آن حوزه طبق مقررات و قرارداد به کار خود ادامه دهد.

خبرنگار: آیا همکاری‌های نفتی ایران و چین در گذشته نیز به صورت بای بک انجام می‌شده است؟

سفیر: در حال حاضر فقط با تعدادی از شرکت‌های اروپایی از جمله شرکت‌های فرانسوی، ژاپن، کره جنوبی، هند، مالزی، ایتالیا و هلند به این صورت کار می‌شود و بعد از این تفاهم‌نامه، چین نیز به جمع این کشورها می‌پیوندد. این اولین بار است که زمینه همکاری به صورت بای بک بین ایران و چین در حوزه نفت و گاز انجام می‌شود.

سرمایه‌گذاری کنند و B.O.T و B.O.O پیشنهاد ما در حال حاضر این است که شرکت‌های چینی به ایران بیایند و به صورت تسهیلاتی فراوانی برای آن‌ها منظور خواهد شد.

خبرنگار: آیا محصولات پالایشگاه پتروشیمی که به آن در خلال سخنان شما اشاره شد، به طرف ایرانی فروخته خواهد شد یا خارجی؟

سفیر: بستگی به نوع محصولات تولیدی و نظر طرف ایرانی و شرکت چینی دارد. می‌تواند به طرف ایرانی یا خارجی بفروشد. اما درصد میزان فروش محصولات و فرآورده‌ها در تفاهم نامه امضاء شده معین شده است. طرف چینی برای احداث این پالایشگاه یک میلیارد و نیم دلار سرمایه‌گذاری خواهد کرد.

خبرنگار: مطبوعات عنوان کردند که در سال گذشته، ایران قانون جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی را در مجلس تصویب کرده است. با توجه به این قانون چین چه فرصت‌هایی می‌تواند داشته باشد؟

سفیر: ما سال گذشته طبق قانون مذکور تسهیلاتی را برای سرمایه‌گذاری خارجی فراهم کردیم. از جمله این تسهیلات عبارتند از:

- 1- تضمین سرمایه‌گذاری خارجی از سوی دولت .
- 2- تضمین سود سرمایه‌گذاری شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی و اجازه خروج آن .
- 3- قوانین مالیاتی و ضوابط پرداخت مالیات بسیار تسهیل شده است و میزان پرداخت مالیات کاهش یافته است.

- این قانون اجازه می‌دهد که به اتفاق شرکت‌های ایرانی به صورت سرمایه‌گذاری مشترک و یا اینکه راساً با شرایطی معین اقدام به سرمایه‌گذاری کنند.

- بر اساس این قانون، کلیه تسهیلاتی که دولت برای شرکت‌های ایرانی قائل شده است، برای شرکت‌های خارجی نیز قائل می‌شود و به ویژه در مناطق آزاد تسهیلات بیشتری وجود دارد.

خبرنگار: وضعیت همکاری‌های نفتی ایران و چین در حال حاضر چگونه است؟

سفیر: چین سالانه بطور متوسط 12 میلیون تن نفت از ایران وارد می‌کند. یعنی روزانه به طور متوسط تا 270 هزار بشکه نفت خام از ایران به چین وارد می‌شود. طرف چینی خواستار گسترش این صادرات است و طرف ایرانی در حال بررسی این درخواست و تلاش بیشتر برای گسترش صادرات خود به این کشور است. به نظر می‌رسد امسال کمی بیش از 12 میلیون تن از ایران به چین نفت صادر شود.

خبرنگار: اگر یک کشور، سرمایه‌گذار، نظیر چین به ایران بیايد چه تضمینی برای حفظ سرمایه‌های خود دارد؟

سفیر: دولت ایران امنیت سیاسی و قضایی آن شرکت را تضمین می‌کند. بانک مرکزی سرمایه و سود آن شرکت را برای خروج از کشور تضمین می‌کند. دیگر اینکه هر شرکت چینی می‌تواند با یک شرکت داخلی ایرانی شراکت کند و از اطلاعات و تجربه‌های اقتصادی طرف ایرانی برای پیش‌برد کار خود استفاده کند. بدین ترتیب هیچ جای نگرانی برای آن شرکت نخواهد بود. همچنین شرکت سرمایه‌گذار می‌تواند از سرمایه و محصولات تولیدی خود را بیمه کند. مناسب است در همین جا خاطر نشان کنم که مردم ایران علاقه خاصی به چین و مردم این کشور دارند و این نیز یکی از عوامل کمک‌کننده به شرکت‌های چینی است. مردم ما چینی‌ها را بعنوان دوستان واقعی خود می‌دانند و این عوامل روی هم رفته یک فرصت طلایی برای شرکت‌های چینی در ایران ایجاد می‌کند.

خبرنگار: حجم مبادلات اقتصادی ایران و چین چه مقدار است؟

سفیر: در سال 2003، 5/7 میلیارد دلار حجم روابط دو جانبه بود. البته باید حجم روابط و مبادلات اقتصادی غیر مستقیم را نیز به آن اضافه کرد که بدین ترتیب به حدود 7 میلیارد دلار بالغ خواهد شد. اما این حجم کافی نیست و ظرفیت دو کشور بیشتر است و دست کم باید به 10 میلیارد دلار برسد و ظرفیت توسعه این مناسبات کاملاً فراهم است.

خبرنگار: دو کشور در چه موارد دیگری به غیر از نفت و گاز، می‌توانند همکاری داشته باشند؟

سفیر: یکی از محورهای مهم همکاری، صنعت توریسم است که بسیار پر جاذبه است و در تسهیل همکاری‌های میان دو کشور نقش موثری می‌تواند داشته باشد. هتل سازی، انبوه سازی مسکن، راه‌سازی، همکاری در زمینه‌های مترو، سدسازی، ساخت فرودگاه و بنادر و اسکله‌ها و همکاری در مناطق آزاد دو کشور و همکاری در زمینه راه آهن و حمل و نقل از دیگر زمینه‌های مناسب برای همکاری‌های میان دو کشور می‌باشد. ما امیدواریم که امسال ایران به عنوان مقصد توریستی چین اعلام شود و از شما نیز می‌خواهیم که در این زمینه تلاش کنید. چرا که هر قدر مردم دو کشور با یکدیگر در ارتباط باشند مناسبات میان دو کشور نیز بیشتر می‌شود و بازرگانان بخش خصوص قدرت عمل بالاتری خواهند داشت. خلاصه کلام اینکه، در ایران هیچ‌گونه معذوریت و محدودیتی برای ورود چینی‌ها نیست. سه چیز در این میان مهم است که باید دوستان چینی به آن واقف باشند: 1- مردم ما چینی‌ها را دوست دارند و علاقه‌مند هستند که چینی‌ها به ایران بیایند. 2- قوانین ما از شما پشتیبانی می‌کند تا به ایران بیایید. 3- سفارت با شما همکاری می‌کند و به شما سریع روایید خواهد داد.